

సమాచార విభాగం, కేంద్రీయ కార్యాలయము
ఎస్. బి. ఎస్ మార్గ్, ముంబాయి-400001
ఫోన్: 91 22 2266 0502/ ఫ్యాక్స్: 91 22 2266 0358

భారతీయ రిజర్వు బ్యాంకు
RESERVE BANK OF INDIA
www.rbi.org.in

తేదీ: 04/12/2020

**ద్రవ్య వాధాన నావీదీక, 2020-21- ద్రవ్య వాధాన సమీత సమావేశం
యొక్క కార్యకలాపాల తీర్మానం - డిసెంబర్ 2-4, 2020**

ప్రస్తుత మరయు అభివృద్ధి చొందుతునన స్థూల ఆర్థిక పరిస్థితుల అంచనా ఆధారంగా, ద్రవ్య వాధాన కమిటీ (ఎంపీసీ) ఈ రోజు (డిసెంబర్ 4, 2020) తన సమావేశంలో ఈ వాధానా నీర్ణయించింది:

- ద్రవ్య సర్దుబాటు సదుపాయం (ఎల్ఎఫ్) క్రింద వాధాన రాఫ్ రేటును ఎలాంటి మార్పు లక్షకుండా 4.0 శాతం గా ఉంచడం; ఫలితంగా, ఎల్ఎఫ్ క్రింద రివర్స్ రాఫ్ రేటు 3.35 శాతం వద్ద, మరయు మార్జిన్ల స్టాండింగ్ సదుపాయం (ఎంఎస్ఎఫ్) రేటు మరయు బ్యాంక్ రేటు 4.25 శాతం వద్ద ఉంచడం.

- అవసరమైనంత కాలం సర్దుబాటు వైఖరిని కొనసాగించాలని ఎంపీసీ నీర్ణయించింది - కనీసం ప్రస్తుత ఆర్థిక సంవత్సరంలో మరయు తరువాతి ఆర్థిక సంవత్సరంలో - ద్రవ్య లబణం లక్ష్యాల పరిధులలోనే మంటుందనే ఆశతో, మనోకైన ప్రాతిపదికన వృద్ధిని మనరుద్ధరించడానికి మరయు ఆర్థిక వ్యవస్థపై కోవిడ్-19 ప్రభావాన్ని తగ్గించడానికి.

ఈ నీర్ణయాలు వనియగదారుల ధరల సూచి (సీపీఐ) ద్రవ్య లబణం కోసం మధ్యంతర అవధి లక్ష్యాలను +/- 2 శాతం బ్యాండ్ లో 4 శాతం సాధించాలనే లక్ష్యాలను అనుగుణంగా ఉననాయీ.

ఈ నీర్ణయం తీసుకోవడంలో ముఖ్య కారణాలను ఈ క్రిందో ప్రకటనలో పొందుపరచడం జరిగింది:

**అంచనా
ప్రపంచ ఆర్థిక వ్యవస్థ**

2. క్యా4 (అక్టోబర్-డిసెంబర్) 2020 యొక్క దృక్పథం యారోప్, యుఎస్ మరయు ప్రధాన అభివృద్ధి చొందుతునన మార్కెట్ ఎకానమీలు (EMEs), లాక్ డౌన్లతో పాటు రొండవ దఫా కోవిడ్-19 ఇన్ ఫ్లక్షన్ల

పౌరుగుదలతో గడ్డడు పరోస్థితీలలో (లాక్డౌన్) ఉంది. టీకా మరోగతీ కౌంత ఆఫ్ సౌట్రీటింగ్ ఆశావాదాన్ నీ సృష్టిచించింది. లాక్డౌన్లు సడలించడంతో ప్రపంచ వాణిజ్యం క్కయా3 లో మంజుకుంది, కానీ పౌట్రీ-అప్ డిమాండ్ అయిపోయినందున, ఇన్వౌంటరీ త్రిగ్గో సమకూర్చుకొనే ప్రకర్తీయ మార్తయినందున, మరీయు రౌండవ దఫా వాణిజ్య సంబంధిత అనీశ్చితీ పౌరుగుతున్ నందువల్ల, క్కయా4 లో మందగించి అవకాశం ఉంది. సీపీఐ ద్దర్వయ్ లోబణం ప్రధాన ఆధునీక ఆర్థిక వ్యవస్థలలో (ఎఞ్) మందగించింది, అయితే క్కాన్ నీ ఇంఞ్లలో ఆహార ధరలను ధృవీకరించడం మరీయు సరఫరా అంతరాయాలపై ఇదీ గట్టిపడింది. ప్రపంచ ఆర్థిక మార్కెట్లు, అధిక వసతి ద్దర్వయ వీధానాలు మరీయు టీకాపై సానుకూల మార్తల మద్దతుతో త్రికగ్గా ఉంటాయి.

దేశీయ ఆర్థిక వ్యవస్థ

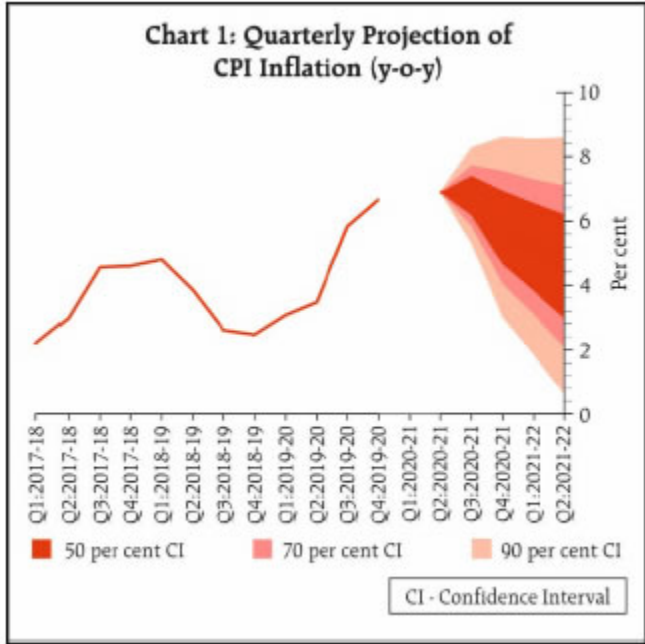
3. భారతదేశంలో, నవంబర్ 27 న నేషనల్ సెటూటిస్ టీకల్ ఆఫీస్ (ఎన్ఎస్ఓ) వీడుదల చేసిన డేటా ప్రకారం క్కయా2: 2020-21 (జూలై-సౌట్రీంబర్) లో నీజమ్మైన జీడిపిలో 7.5 శాతం సంక్రమాన్ చూపించింది. ప్రయాణీకుల వాహనాలు మరీయు మ్టారుస్కీల్ అమ్మకాలు, రైల్వే సరుకు రవాణా మరీయు అక్టోబరులో వీద్దయితే వీనీయోగం రౌండ్టిలో పౌరుగుదల ఉన్వప్ టీకీ, నవంబర్లో ఈ సూచీకల్ క్కాన్ నీ మ్డరీషన్ ఉన్వప్ టీకీ, క్కయా3: 2020-21లో అధిక పానఃమన్య సూచీకలు, రీకవరీ పౌరుగుతున్ కర్షణంను సూచీస్ తున్ నాయి. సహాయక నీల త్రిమ మరీయు జలాశయ పరోస్థితీలలో, గత సంవత్సరం ఈ సమయం రబీ లో ఎకరా నుండి 4.0 శాతం పౌమదలతో, అనుకూలమైన రుతువనాలు క్కాన్ నీగుతున్ వప్ మడు, వ్యవసాయం య్కోక దృక్పథం పౌరుగుదలగ్గా ఉంటుంది.

4. సీపీఐ ద్దర్వయ్ లోబణం, ధరల ఒత్తిళ్లు వ్యూప్ తీ చౌందుతున్ నాయన్ ఆధారాలతో, సౌట్రీంబరులో 7.3 శాతానీకీ, అక్టోబర్ 2020లో 7.6 శాతానీకీ పారీగింది. పప్ మధాన్యాలు, నూనాలు, కూరగాయలు మరీయు సుగంధ ద్దర్వయాలతో సహా ప్రలోటిన్ అధికంగా ఉన్వ వస్ తుమలలో ఆహార ద్దర్వయ్ లోబణం అక్టోబర్లో రౌండ్ంకౌలకు చేరుకుంది. క్కంద్దర్వయ్ లోబణం, అనగ్గా, ఆహారం మరీయు ఇంధనాన్ నీ మీనహాయీచీ సీపీఐ కూడా సౌట్రీంబరులో 5.4 శాతం నుండి అక్టోబర్లో 5.8 శాతానీకీ పారీగింది. శీతాకాలంలో ఆహార ధరల కాలానుగుణ నీయంత్రణ మరీయు సరఫరా గ్గాలుసు అంతరాయాల సడలీంపులతో, మూడు నాలల మరీయు ఒక సంవత్సరం ముందు గృహ ద్దర్వయ్ లోబణం అంచనాలు తగ్గాయి.

5. అక్టోబర్-నవంబర్లలో దేశీయ ఆర్థిక పరిస్థితులు తేలికగా ఉన్నాయో మరియు ద్రవ్యత పాద మగులులో కొనసాగిందో. కరెన్సీ డిమాండ్ పొరగడం వల్ల రిజర్వ్ ద్రవ్యం 15.3 శాతం (y-o-y) (నవంబర్ 27, 2020 నాటికి) పొరగిందో. మరోవైపు, ద్రవ్య సరఫరా (ఎం3), నవంబర్ 20, 2020 నాటికి కేవలం 12.5 శాతం మాత్రమే పొరగిందో. ఒక ముఖ్యమైన పరిణామం ఏమిటంటే, ఆహారతర క్రాడీట్ వృద్ధి వేగవంతం అయ్యింది మరియు నవంబర్ 2020లో మొదటిసారిగా సానుకూల దశలోకి, ఆర్థిక సంవత్సర ప్రారంభదీక్ష-ఇప్పటివరకు, ప్రవేశించింది, బ్యాంకింగ్ వ్యవస్థలలో పాద మత్తలలో డిపాజిట్లు ప్రధానంగా SLR పాటటుబడిలో ఉపయోగించబడుతున్నాయి. కార్పొరేట్ బ్యాండ్ల జారీ ఏప్రిల్-అక్టోబర్ 2020 కాలంలో ₹4.4 లక్షల కోట్లు కాగా, గత ఏడాది ఇదే కాలంలో ₹3.5 లక్షల కోట్ల రూపాయలు. భారతదేశం యొక్క వాదన మారక నిల్వలు ఎంపీసీ చివరి తీర్మానం సమయం అక్టోబర్ 2 న US\$545.6 బిలియన్ డాలర్లు నుండి US\$574.8 బిలియన్ (నవంబర్ 27 నాటికి) గా పొరగింది.

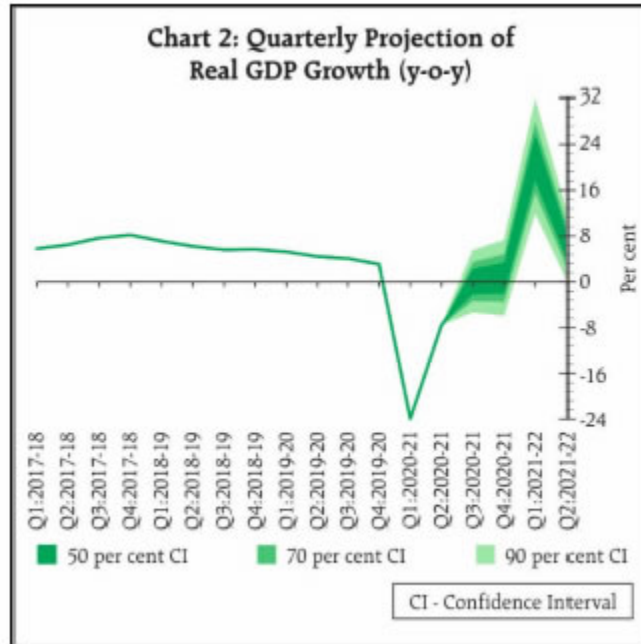
దృక్పథం (ఔట్ లుక్)

6. గత రెండు నెలల్లో అంచనాలతో పోలిస్తే ద్రవ్యలోబణం యొక్క దృక్పథం ప్రతికూలంగా మారింది. హోల్ సేల్ మరియు రిటైల్ ద్రవ్యలోబణం మధ్య గణనీయమైన చీలిక, సరఫరా వైపు అడ్డంకులు మరియు వనీయోగదారునికి వసూలు చేయబడే పాద మార్జిన్లను సూచిస్తుంది. తృణధానాల ధరలు బంపర్ ఖరీఫ్ పంట రాకతో మత్తబడటం కొనసాగించవచ్చు మరియు కూరగాయల ధరలు శీతాకాలం పంటతో తేలికమతయి, ఇతర ఆహార ధరలు అధిక స్థాయిలో కొనసాగి అవకాశం ఉంది. ముడి చమురు ధరలు డిమాండ్ రికవరీ యొక్క ఆశావాదం, ఒపెక్ (OPEC) మరియు ఉత్పత్తి కోతలను కొనసాగించడం మరియు సమీప కాలంలో అస్థిరంగా ఉంటాయని భావిస్తున్నారు. ఆర్థిక కార్యకలాపాలు సాధారణస్థితికి వచ్చేవరకు మరియు డిమాండ్ పొరగేకాదో స్థిరంగా ఉండి, కాస్ట్-పుష్ ఒత్తిళ్లు ప్రధాన ద్రవ్యలోబణంపై ఆటంకం కలిగిస్తూనే ఉంటాయి. ఈ అన్నో అంశాలను పరిగణనలోకి తీసుకుంటే, సీపీఐ ద్రవ్యలోబణం క్యా3: 2020-21కి 6.8 శాతం, క్యా4: 2020-21కి 5.8 శాతం; మరియు హెచ్ఐ: 2021-22లో 5.2 శాతం నుండి 4.6 శాతం వరకు, నష్టాలు వస్తూనే ఉన్నందున సమతుల్యతతో ఉన్నాయో (చార్ట్ 1).

7. వృద్ధి దృక్పథం వైపు చూసినట్లయితే, గ్రామీణ డిమాండ్ పునరుద్ధరణ మరియు బలోపేతం అమలుచేసే భావోన్మత్తం నూరు, అయితే పట్టణ డిమాండ్ కూడా కార్యచరణ మరియు ఉపాధి ప్రోత్సాహాలను బయల్పరచుట వలన, ముఖ్యంగా కోవిడ్-19 చేత స్థానభ్రంశం చెందిన శ్రామికవర్గంతో ఊపందుకుంది. ఏదేమైనా, ఈ సానుకూల ప్రోత్సాహాల దేశంలోని కొన్ని ప్రాంతాలలో అటువంటివి పొరుగుదల వలన కష్టపడి ఉండి కొన్ని స్థానిక న్యాయంతరణ చర్యలను ప్రోత్సహిస్తాయి. అదే సమయంలో, రికవరీ రేటు 94 శాతంలో శాతం దాటింది మరియు టీకా పరీక్షలలో వీజయాలవై గణనీయమైన ఆశావాదం ఉంది. వీనియొక్కదారులు ఆశాజనకమైన వైఖరితో ఉంటారు మరియు తయారీ సంస్థల వ్యాపార ప్రబలవోశోహాసం కోరమంగా మారుతున్నట్లుంది. వృద్ధి-ఉత్పాదక పౌటబడులకు మద్దతు ఇవ్వడానికి వీనియొక్క మరియు దోరవయతకు మద్దతు ఇవ్వడం కంటే దోరవయ ఉద్దేశపన పొరుగుతోంది. మరోవైపు, ప్రైవేట్ పౌటబడి ఇంకా మందగించింది మరియు సామర్థ్యం వీనియొక్క మూర్తగా కోలుకోలేదు. ఎగుమతులు అసమానంగా ఉన్నప్పటికీ, వ్యాక్సినేషన్ల మరోగత్యో అవకాశాలు మారుగయ్యాయి. సాంఘిక దూర నిబంధనలు మరియు రిస్క్ వారితో కారణంగా కాంటాక్ట్-ఇంటెన్సివ్ సేవలకు డిమాండ్ కొంతకాలం తగ్గుతుంది. ఈ అంశాలను పరిగణనలోకి తీసుకుంటే, నీజమైన జిడిపి వృద్ధి 2020-21లో (-) 7.5 శాతంగా అంచనా వేయబడింది: క్యా3: 2020-21లో (+) 0.1 శాతం మరియు క్యా4: 2020-21లో (+) 0.7 శాతం; మరియు

పాఠ్ 1: 2021-22లో (+) 21.9 శాతం నుండి (+) 6.5 శాతం, నష్టాలు వసాత్తుతంగా సమతుల్యతతో ఉన్నాయా (ఛార్ట్ 2).

8. దోరవయోలబణం, శోతాకాలంలో నశోవర వసాత్తుమల పాడ్డైపోయో ధరల నుండి అసోధోరమ్మైన ఉపశమనాన్నో మోనహాయోంచో, పోరగడానోకో అవకాశం ఉందనో ఎంపసో అభోపరోయపడోందో. ఇదో దోరవయో వోధానాన్నో వృద్ధోకో మదోదతుగా ఛోసుకుంటూ అందుబాటులో ఉన్న అవకాశాన్నో ఉపయోగించకుండా పోరసోత్తుత దశలో అడ్డోడుకుంటుందో. అదో సమయంలో, రోకవరో సంకోతాలు వసాత్తుత-ఆధారోత నుండి దూరంగా ఉంటాయో మరొయు అవో సోధోరమ్మైన వోధాన మదోదతుపై ఆధారపడో ఉంటాయో. సరఫరా పరంపర అంతరాయాలు, అధోక మారోజోన్లు మరొయు పరోకోష పన్లుల దోవారా దోరవయోలబణ వృతోతాలను వోచోఛోన్నం ఛోయడానోకో కోరొయోశోల సరఫరా నోరోవహణ వోయాహాల కోసం ఒక ఛోన్న గహాకోషం అందుబాటులో ఉందో. సరఫరా వైపు నడోచో దోరవయోలబణ ఒతోతోడోనో తగోగోంచడానోకో మరొన్నో పోరయతోనాలు అవసరం. వసాత్తుత సోధాల ఆరోధోక మరొయు ఆరోధోక సోధోరతోవోన్నో పోరతోసహోంచడానోకో ధరల సోధోరతోవోన్నోకో వచోఛో అన్నో అడ్డోడుకులను దోరవయో వోధానం నోశోతంగా పరోశోలసోతుందో. దోనో పోరకారం, ఈ రోజు ఎంపసో తన సమావోశంలో హాలసో రోటుపై యధోతథ సోధోతోనో కనసాగోంచాలనో మరొయు అవసరమ్మైనంతవరకు సరోదుకుపోయో వైఖరోనో కనసాగోంచాలనో నోరోణయోంచోందో - కనసం పోరసోత్తుత ఆరోధోక సంవతోసరంలో మరొయు వచోఛో ఆరోధోక సంవతోసరంలో - ధృడమ్మైన పోరాతోపదోకన వృద్ధోనో పునరుదోధరించడానోకో మరొయు కోవోడో-19 యోకోక పోరభోవం ఆరోధోక వోయవసోధప్పై తగోగుదలతో, అదో సమయంలో

దర్వయోల్బణం ముందుకు వాళ్లలో లక్ష్యయలలోనో ఉందనో
నోర్ధారించుకుంటూ.

9. ఎంపీసీ సభ్యులందరూ - డాక్టర్ శశాంక భండే, డాక్టర్ అషీమా
గోయల్, ప్లూరిఫాసర్ జయంతి ఆర్. వర్మ, డాక్టర్ మృదుల కౌ.
సగ్గర్, డాక్టర్ మైఖేల దేబబరత హత్తరా, మరియు శ్రీ
శక్తికాంత దాస్ - వాధాన రాఫో రేటును మార్చకుండా ఉంచడానోకో
ఏకగ్రీవంగా ఓటు వేశారు. అంతేకాకుండా, ఎంపీసీ సభ్యులందరూ యథాతథ
స్థితినో కొనసాగించాలనో మరియు అవసరమైనంతవరకు సర్దుకుపోయే
మైఖేలినో కొనసాగించాలనో నోర్ణయించారు - కనీసం ప్లూరిఫాసర్ ఆర్థిక
సంవత్సరంలో మరియు వచ్చే ఆర్థిక సంవత్సరంలో - మనోక్తైన
ప్లూరిఫాసర్ వృద్ధినో పునరుద్ధరించడానోకో మరియు కోవిడ్-19
యొక్క ప్లూరిఫాసర్ ఆర్థిక వ్యవస్థపై తగ్గుదలతో, అదే సమయంలో
దర్వయోల్బణం ముందుకు వాళ్లలో లక్ష్యయలలోనో ఉందనో
నోర్ధారించుకుంటూ.

10. ఎంపీసీ సమావేశం యొక్క కార్యకలాపాలు డిసెంబర్ 18, 2020
నాటికి ప్లూరిఫాసర్ చురుకుబడతాయి.

ప్లూరిఫాసర్ కరటన: 2020-2021/720

(యోగేశ్ దయాళ్)
చీఫ్ జనరల్ మేనేజర్